

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΓΡΑΠΠΑ

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ

ΣΓΡΑΠΠΑ 2006

**ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ
ΤΗΣ ΟΡΑΜΑΤΙΣΘΕΙΣΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ Νικ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΚ ΘΑΝΟΥ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ**

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΓΡΑΠΠΑ
ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ

**ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ (ΘΕΜΕΛΗ)**

**υπό ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΙΕΡΕΜΙΟΥ ΚΑΡΑΜΠΕΛΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΟΣ ΣΓΡΑΠΠΑΣ**

ΣΓΡΑΠΠΑ 2006

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ - KONTAKION - ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΟΝ

Τὰ ἐνταῦθα δημοσιευμένα Ἀπολυτίκιον, Κοντάκιον καὶ
Μεγαλυνάριον τῆς εύρεσεως τῆς Ἱ. Εἰκόνος Παναγίας Σγράππας ἐποι-
ήθησαν ύπο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας Χρυσοστόμου (Θέμε-
λη) κατὰ μῆνα Ιούλιον τοῦ 1970.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ

“Ηχος Γ’ Μέγαν εῦρατο

Μέγα εῦρατο Πυλία κλέος,
τὴν εἰκόνα σου, ἀγνὴ Παρθένε,
ύπο τὴν γῆν κρυπτομένη καὶ μένουσαν·
φανερωθεῖσαν δὲ ταύτην ἐν θαύμασι,
λαὸς πιστὸς ἐορτάζει τὴν εὔρεσιν.

“Οθεν, Ἀχραντε, δώρησαι τὰ ἐλέη σου,
πᾶσι τοῖς ἀνυμνοῦσι σε.

KONTAKION

“Ηχος Δ’ Ο ύψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ

Εἰκὼν ἀγία Ζωοδόχου Παρθένου,
φανερωθεῖσα θαυμαστῶς ἐπ’ ἐσχάτων,
χάριν καὶ ἔλεος παρέχει τοῖς πιστοῖς,
ἄπασιν τοῖς σπεύδουσι ἐν τῇ Σγράππα Πυλίας,
ἐνθα καὶ ἡ εὔρεσις εὐσεβῶς ἀνυμνεῖται,
ύπὸ χειλέων πάνυ εὐλαβῶν
ὅμολογούντων Θεοῦ τὰ Θαυμάσια.

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙΟΝ

Χαῖρει καὶ ἀγάλλεται, ὁ Πιηγή,
ὁ πιστὸς λαός σου, ἐν εύρεσει τῆς σῆς μορφῆς,
καὶ πανυγηρίζει, ἐν Σγράππα τῆς Πυλίας,
τιμῶν καὶ μεγαλύνων τὴν εὐσπλαχνίαν σου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Είς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἱερὰν Μητρόπολιν Μεσσηνίας πανηγυρίζουσιν εἰδικῶς, ἐκτὸς τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας «Ὑπαπαντῆς» ἐν Καλαμάτα, καὶ τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Δημιούρης καὶ τρεῖς εἰσόστει Ἱεροὶ Ναοὶ, ἐπὶ τῇ μνήμῃ εύρέσεως Ἱερῶν εἰκόνων εἰς τὰς θέσεις, ἔνθα σήμερον ύπάρχουσιν οὗτοι καὶ ἔνθα φυλάσσονται αἱ ἀνευρεθεῖσαι κατόπιν ὄραμάτων Ἱεραὶ εἰκόνες.

Αἱ εύρέσεις Ἱερῶν εἰκόνων ἐν Μεσσηνίᾳ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας περιπτώσεις είναι αἱ ἔξης:

1η: Ζωοδόχου Πηγῆς Σγράππας, τῇ 23ῃ Αύγουστου 1890 - τὴν εὕρεσιν τῆς ἀγίας καὶ Θαυματουργοῦ εἰκόνος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὑπὸ τῆς Ἀναστασίας Νικολ. Ἀργυροπούλου ἐκ Θάνου Τριπόλεως.

2η: Παναγίας Ἐλεηστρίας Κορώνης, τῇ 22α Ἰανουαρίου 1897, ὑπὸ τῆς Μαρίας Σταθάκη, ἐκ Κορώνης.

3η: Ἀγίας Βαρβάρας Γιαννίτσης (Ἐλαιοχωρίου Καλαμάτας) τῇ 24ῃ Μαΐου 1921, ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Γεωργίου Ἀγγελέα, ἐκ Καλαμάτας.

Καὶ διὰ μὲν τὸ ιστορικὸν τῆς εύρέσεως τῆς Ἱερᾶς εἰκόνος τῆς Παναγίας (Ὑπαπαντῆ) ἐν Καλαμάτα, τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος τῆς Παναγίας Ἐλεηστρίας Κορώνης, ὡς καὶ διὰ τὸ ιστορικὸν τῆς εύρέσεως τῆς Πηλίνης εἰκόνος τῆς Ἀγίας Βαρβάρας Γιαννίτσης ἔχουσι δημοσιευθῆ σχετικά τινες πληροφορίαι.

Διὰ τὴν Παναγίαν τῆς Σγράππας ὅμως δὲν ὑπῆρχε μέχρι τοῦδε τοιαύτη γραπτὴ διηγησις καὶ ἔξιστόρησις, ἀφορώσα καὶ τὴν εὕρεσιν τῆς ἐκεī φυλασσομένης Ἱερᾶς εἰκόνος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τῆς ἐπονομαζομένης Παναγίας «Σγραππιώτισσης».

Ἐπιθυμοῦντες λοιπὸν ὅπως φέρωμεν εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος τὸ ἐκ προφορικῶν διηγήσεων γνωστὸν μέχρι τῆς σήμερον Χρονικὸν τῆς εύρέσεως τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος τῆς Παναγίας τῆς Σγράππας, ὁ ἐφημέριος τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνήματος καὶ ἐφημέριος τῆς Ἐνορίας Ἐλαιοφύτου - Γιαλόθης Αἰδεσιμώτατος Ἱερεὺς Νικόλαος Π. Μπαλοδήμας συνεκέντρωσε τὸ ὑλικὸν γραπτὸν ἡ κατὰ πληροφορίας (παραδόσεως) διὰ τὴν ιστορίαν καὶ εὕρεσιν καὶ τὰ θαύματα τῆς εἰκόνος τῆς Παναγίας ἐν Σγράππα, ὡς ἐπίσης καὶ πᾶν ὅ,τι είναι γνωστὸν περὶ τῆς ὄραματισθείσης Ἀναστασίας Νικολ. Ἀργυροπούλου καταγομένης, ὡς προαναφέραμεν ἐκ Θάνου τῆς Τριπόλεως. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν συνετάχθη τὸ παρὸν Χρονικόν. «Οθεν εύχαριστως δημοσιευόμενο τὸ ιστορικὸν τῆς εύρέσεως τῆς Ἱερᾶς καὶ Θαυματουργοῦ εἰκόνος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τῆς Σγράππας, διὰ πρώτην φοράν, ἀφ' ἐνὸς μέν, ἵνα παραδώσωμεν εἰς τὴν Ἰστορίαν, τὸ θαυμάσιον τῆς εύρέσεως γεγονός, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἵνα ὠφεληθῶσιν Χριστιανικαὶ ψυχαὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Χρονικοῦ τῆς εύρέσεως καὶ τῶν ἀναγραφομένων ἐν αὐτῷ θαυμάτων.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η Παναϊτσα τῆς Σύραππας εἶναι ἐν οπουδαῖον θρησκευτικὸν κείμηλιον τῆς Μεσοπονιακῆς Πυλίας. Εἶναι συνυφασμένη μὲ πολυχρόνους λατρευτικὰς παραδόσεις τῶν κατοίκων καὶ μὲ κρισίμους στιγμὰς τοῦ Ἐλληνισμοῦ. Ἡ παράδοσις τὴν συνυφαίνει μὲ τὸ πέρασμα τῶν Φράγκων, μὲ τὰ δύσκολα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας, μὲ τὰς πρώτας φλόγας τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 καὶ μὲ τὴν ὀνομαστὴν Ναυμαχίαν τοῦ Ναυαρίνου (20 Ὀκτωβρίου 1827) καθ' ἥν οἱ μακραίωνοι ἄγῶνες τῶν Ἐλλήνων, ἔχοντων σύμβολον τὴν Πίστιν εἰς τὴν Μεγαλόχαρην Μπτέρα καὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος ἐδικαιώθησαν.

Κτισμένη εἰς ώραίαν τοποθεσίαν καὶ περίοπτον θέσιν, εἰς ἔναν μικρὸν λοφίσκον βορειοανατολικῶς τῆς Πύλου καὶ ἔναντι τῆς υπόσου Σφακτηρίας, δεσπόζει τῆς καταπράσινης πεδιάδος τῆς Γιαλόβης, ἡ ὁποία πλουσιωτάτη εἰς ἑσπεριδοειδῆ καὶ πράσινον, ἀρχίζει κάτω ἀπὸ τὸν λοφίσκον της. Ἀπέναντι καὶ εἰς ἀπόστασιν 3 περίπου χιλιομέτρων ἀρχίζει ὁ ώραῖος λιμὴν τῆς Πύλου, ὃν εἶναι κτισμένον τὸ φρούριον τοῦ Παλαιοῦ Ναυαρίνου (Παλαιόκαστρον), τὸ ὅποιον στεφανώνει τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Παλαιοῦ Κορυφασίου καὶ Γιαλόβης.

ΠΥΛΟΣ

Η Ἀρχαία Πύλος ἦταν Πρωτεύουσα τοῦ προϊστορικοῦ Κράτους ὃν θασίλευε ὁ φρόνιμος καὶ συνετὸς Νέστορας (ὅπως ἀναφέρει ὁ Ὁμηρος). Τὸ κράτος τῆς περιλαμβάνει 9 (ἐννέα) Πόλεις καὶ εἴκε καὶ τὸ χαρακτηριστικὸν ἐπίθετο «ἡμαθόεσσα» καὶ σημαίνει «ἀμμουδερή» διότι ἦταν χτισμένη στὴν ἀμμουδερὴν παραλία δυτικὰ τῆς περιοχῆς. Οἱ ἀρχαιολόγοι δὲν ἔχουν συμφωνήσει ἀκόμα γιὰ τὴν τοποθεσία, ὃν άκριβῶς βρισκόταν ἢ πρωτεύουσα τοῦ Νέστορα.

Πιθανώτερη εἶναι ἡ ἀποψη ὅτι βρισκόταν κοντὰ στὸ Ἐγγλιανό. Ἡ ἀποψη αὐτὴ εἶναι σύμφωνη μὲ τὰ γενικὰ γεωγραφικὰ δεδομένα τῶν ὄμηρικῶν ἐτῶν, καὶ ἐδῶ οἱ ἀνασκαφές ἀπεκάλυψαν τὸ Παλάτι ποὺ ἀπεκάλυψεν ὁ ἀμερικανὸς ἀρχαιολόγος καθηγητὴς Μπλέκεν, τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μασσαχουσέτης ἢ τῶν Νηλοπίδῶν.

Ἐξω τοῦ Κάστρου καὶ εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ ἀκρωτηρίου, πρὸς τὸν δῆμον τῆς Βοϊδοκοιλιᾶς εύρισκεται τὸ Σπίλαιον τοῦ Νέστορος, τὸ ὅποιον κατὰ τὸν Παυσανίαν ἦτο τὸ μανδρὶ τῆς Νηλέως καὶ τοῦ Νέστορος καὶ τὸ ὅποιον εἶναι ἐμφανέστατα ὄρατὸν ἐκ τῆς Παναϊτσας, ἐνῷ βορείως αὐτῆς καὶ εἰς ἀπόστασιν 8 περίπου χιλιομέτρων εύρισκεται τὸ ἀνάκτορον τοῦ Νέστορος – Νέστορας ὁ ὄμηρικὸς πρωας τῆς Ἰλιάδας, βασιλιὰς τῆς Πύλου καὶ γιὸς τοῦ Νηλέως καὶ τῆς Χλωρίδος κόρης τοῦ Ἀμφίωνα, καὶ ὁ μόνος ποὺ ἀπέμεινε ἀπὸ τοὺς 12 ἀδελφούς του κατὰ τὴν ἐπιδρομὴ τοῦ Ἡρακλῆ ἐναντίον τῆς Πύλου. Διακρινόταν γιὰ τὴν εὐγλωττία του καὶ σύνεσή του. Ὁ Ὁμηρος ἀναφέρει πὼς «ἢ ὄμιλία του ἔτρεχε ἀπὸ τὴν γλώσσα του γλυκύτερην καὶ ἀπὸ τὸ μέλι». Ἡταν γενναῖος καὶ ποτὲ δὲν ὑποχώρησε στὸν ἔχθρό. Στὸν Τρωϊκὸ

Πόλεμο ἔκαστε τὸν γιὸ του Ἀντίλοχο γυρίζοντας στὸν Πύλο ἔζησε μέχρι τὰ βαθιὰ γεράματα.

Ο Νέστορας φιλοξένησε τὸ γιὸ του Ὁδυσσέα, Τηλέμαχο, ὅταν πῆγε γιὰ πληροφορίες γιὰ τὸν πατέρα του, τὸν ἐνθάρρυνε λέγοντάς του πὼς τοῦτος βρίσκεται στὴν ζωὴ καὶ γρήγορα θὰ γυρίσει στὸν Ἰθάκην. Πότε ἀνηγέρθη ὁ πρῶτος Ναὸς τῆς Θεοτόκου οὐδεὶς δύναται νὰ ἐκφρασθεῖ μὲ βεβαιόπιτα, διότι δὲν ὑπάρχουν γραπταὶ πηγαὶ καὶ μόνον ἡ παράδοσις δίδει μίαν ἀπάντησιν.

Κατ’ αὐτὸν, ὁ πρῶτος Ναὸς εὑρίσκομενος εἰς τὸν τοῦ σημερινοῦ Ναοῦ θέσιν, ἐκτίσθη ὑπὸ τῆς Μαρίας τῶν Βουρβώνων, κήρας τοῦ Πρίγκηπος τῆς Ἀκαΐας Ροβέρτου τοῦ Τάραντος, περὶ τὰ ἔτη 1381 – 1402, ὅτε τὸ Παλαιόκαστρον εἶχε καταστῆ κέντρον ἐπιχειρήσεων τοῦ Τάγματος τῆς Ναβάρας μὲ σκοπὸν νὰ ἐξυψώσῃ τὸν ἔξασθενημένην ἔξουσίαν τοῦ ἐν κατακτίσει πλέον εύρισκομένου Φραγκικοῦ Κράτους. Ὁ μικρὸς ἐκεῖνος Ναὸς τῆς Παναγίας κατεστράφη ὑπὸ τῶν Τούρκων τὸ 1573 ὅτε ἐκτίζετο τὸ φρούριον τῆς Πύλου (Νεοκάστρου) ἀλλὰ ἀνηγέρθη καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν Ἐνετῶν περὶ τὸ 1686.

Ἐκτοτε ὁ μικρὸς Ναὸς διετηρήθη μέχρι τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ Ἰμπραῆμ, ὅτε καὶ κατεστράφη τελείως τὸ 1825. Κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας ὁ μικρὸς Ναὸς τῆς Παναϊτίας ὑπῆρχε μοναδικὸς τόπος προσευχῆς τῶν Χριστιανῶν. Ἡ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι καὶ ὁ Ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δικαῖος Παπαφλέσσας, ὁ πρωταγωνιστὴς τῆς μεγάλης Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, διῆλθε καὶ προσεκύνησεν εἰς τὸν Ναόν, παρακαλῶν τὸν Θεοτόκον νὰ βοηθήσῃ διὰ τὸν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, ὀλίγον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Ἐπαναστάσεως εἰς τὸν Καλαμάταν.

Ἡ αὐτὴ παράδοσις λέγει ὅτι ὁ Μαυροκορδάτος, ὅστις διεσώθη κατὰ τὸν μάχην τῆς Σφακτηρίας μεταξὺ Ἰμπραῆμ καὶ Ἑλλήνων (1825) διαφυγὼν ἐπὶ τοῦ «Ἀρεως» ἐκ τοῦ νοτίου μέρους τῆς Σφακτηρίας τοῦ στενοῦ τῆς Συκιᾶς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς Τσαμαδόν, Ἀναγνωσταράν, Σαχίνην καὶ Σανταρόζαν οἵτινες ἄπαντες τότε ἐφονεύθησαν, ἐπεκαλέσθη τὸ ὄνομα τῆς Παναϊτίας τῆς Σγράππας καὶ ἐστραμμένος πρὸς αὐτὴν προσπύχετο συνεχῶς διὰ τὸν σωτηρίαν του καὶ τὸν σωτηρίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν συμπολεμιστῶν αὐτοῦ. Ἀναφέρει ἀκόμη ἡ παράδοσις ὅτι ὁ στρατηγὸς Μακρυγιάννης, ὅστις κατὰ τὸν μάχην τῆς Σφακτηρίας ὑπῆρχε αὐτόπτης μάρτυς καὶ ἔζησε τὸν πανωλεθρίαν αὐτὴν τῶν Ἑλλήνων, μὴ δυνάμενος νὰ πράξῃ ἄλλο τί, ἐστράφη πρὸς τὸν Παναϊτίαν καὶ ἔψαλε τὸν Ἀκάθιστον Ὅμινον.

Η ΕΥΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ

Κατὰ τὸν Ν. Ἀλεξόπουλον κάτοικον Γιαλόβης, πρὸ τοῦ 1825 καὶ πρὸ τῆς ἀποβάσεως τοῦ Ἰμπραῆμ, ὁ χῶρος περὶ τὸν Ναὸν τῆς Παναϊτίας δὲν κατοικεῖτο. Ὁλίγαι οἰκογένειαι (8–10) κατοικοῦσαν δυτικῶς τοῦ Ναοῦ, εἰς ἀπόστασιν 2 χιλιομέτρων ἀπ’ αὐτοῦ, ἔναντι τῆς σημερινῆς ὁδοῦ ΠΥΛΟΥ – ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΣ καὶ εἰς θέσιν ὄνομαζομένην

Σούλι ή Παλιοχώρι. Μετά τὴν ἀπελευθέρωσιν περὶ τὸ 1828 οἱ κάτοικοι τοῦ Σουλίου μετάκησαν εἰς χῶρον πλησίον τοῦ Ναοῦ, καὶ τὸ νέον τοῦτο χωρίον τὸ ὄνομασαν Βουβαλοβορὸν (μανδρὶ Βουβαλιῶν). Μέχρι τὸ 1840 παρέμεινεν ἡ ὄνομασίαν Βουβαλοβορὸς ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἀπογραφῆς τῆς γενομένης κατὰ τὸ ἔτος αὐτό.

Εἰς τὰς παρυφὰς τοῦ χωρίου καὶ μάλιστα εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος αὐτοῦ ὑπῆρχε μία μικρὰ λίμνη ἡ ὁποία συνεκέντρων τὰ ὅμβρια ὕδατα. Ἡ λίμνη ἐκαλύπτετο ὑπὸ πυκνοῦ δάσους δένδρων καὶ θάμνων, καὶ ἦτο ἄγνωστος εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου οἵτινες μάλιστα μετέβαινον κι ἐπότιζον τὰ βόδια τῶν εἰς τὸν βάλτον καὶ διὰ πόσιμον ὕδωρ ἔπαιρνον ἀπὸ ἄλλην πηγῆς. Αὕτη ἀνεκαλύφθη διὰ τοῦ ἔξης περιστατικοῦ. Εἶχε παρατηρηθῆ ὅτι ἔνα βόδι δὲν ἔπινε νερὸν ποτὲ καὶ τὸ γεγονός ποὺ εἶχε πολυσυζητηθῆ ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου εἶχε προξενήσει μεγάλην ἐντύπωσιν καὶ ἀπορίαν. Ἐνῶ ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον παρηκολούθησαν τὸ βόδι τὸ παρεπήροςαν κάποτε νὰ μπαίνει μέσα εἰς τὸ δάσος, νὰ διασκίζει ἔνα στενὸ μικρὸ καὶ ἄγνωστο δι' αὐτοὺς δρομάκι καὶ ἔφθανεν ὡς τὴν πηγὴν καὶ νὰ πίνη νερό.

Οὗτω ἀνεκαλύφθη ἡ μικρὰ αὐτὴν πηγὴν ποὺ ὅμοιάζει ὡς ἔνα μικρὸ βαθούλωμα καὶ τὴν ὁποία οἱ κάτοικοι ὄνομασαν (Σγοῦρνα). Πιθανὸν ὡς τινὲς ισχυρίζονται, ἐκ τῆς Σγούρνας αὐτῆς νὰ μετωνομάσθη καὶ τὸ χωρίον εἰς Σγράππα, ὄνομασίαν διατηρεῖ μέχρι καὶ σήμερον. Ἡ Σγούρνα ἡ ὁποία εὑρέθη παρέμεινε καὶ ἐκτίσθη ἔνα πηγάδι ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔπαιρνον νερὸν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου αὐτοῦ, καὶ σήμερον ὑπάρχει καὶ παίρνουν νερὸν καὶ πίνουν οἱ προσκυνηταὶ καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Βουβαλοβορὸς περὶ τὸ 1835 ἐκτισαν ἐκ νέου τὸν μικρὸν Ναὸν τῆς Μεγαλόχαρης Παναγίας ἐπὶ τῶν ἰδίων τῆς καταστροφῆς του ἐπὶ Ἰμπραήμ. Ἐπειδή, παρὰ τὰς προσπαθείας τῶν κατοίκων, δὲν εὑρέθη τὸ 1835 εἰκὼν, ὁ Ἀναστ. Ἀλεξόπουλος προεστώς τότε τοῦ χωρίου Βουβαλοβορὸς ἐδώρησε τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποία ἐν Σγράππα σήμερον προσκυνοῦμε, κατεσκευασμένην ἐκ λιθάνου, μαστίχης καὶ κηροῦ. Περὶ τὸ 1865 οἱ κάτοικοι τῆς Σγράππας ἡ Βουβαλοβοροῦ, λόγῳ ἐλλείψεως ὕδατος, καὶ λόγῳ τῆς ἐλονοσίας προερχομένης ἐκ τοῦ ἔλους τῆς Γιαλόβης, μετώκησαν ὑψηλότερα, 3 χιλιόμετρα βορειοανατολικῶς τοῦ Ναοῦ καὶ ἐκτισαν νέον χωρίον, τὸ ὁποῖον ἐπίσης ὄνομασαν Σγράππα καὶ τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγων ἐτῶν μετωνομάσθη Ἐλαιόφυτον, ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἐλαιοδένδρων ἄπινα εύρισκονται ἐκεῖ. Ἐκτοτε ὁ Ναὸς ἐγκαταλείφθη καὶ κατεστράφη καὶ πάλιν ἐκ μεγάλου σεισμοῦ ἐν ἔτει 1880, ἐνῷ εἰς τὰ ἐρείπια του, ἄπινα ἐκαλύφθησαν μὲ κῶμα, ἐφύποσαν σχῖνοι καὶ ἄλλοι θάμνοι. Ἐλπισμονήθη οὕτω πώς ὁ μικρὸς ἐκεῖνος Ναὸς τῆς Παναϊτίας, εἰς τὰ ἐρείπια τοῦ ὁποίου ἐτάφη ἡ ἀνωτέρω ἐκ λιθάνου, μαστίχης καὶ κηροῦ εἰκὼν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἡ Παναγία ὅμως, δὲν ἄφησε τὸν οἶκον τῆς εἰς τὴν διαρκῆ ἀφάνειαν, ἀλλὰ διὰ τριῶν κατὰ σειρὰν θαυμαστῶν γεγονότων ἀπεκάλυψε τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ.

Περὶ τὸ 1890 κάτοικοι διαφόρων ὀρεινῶν περιοχῶν τῆς Ἀρκαδίας καὶ Μεσσηνίας ἥλθον καὶ κατώκησαν τὴν περιοχὴν πλησίον τοῦ χώρου τοῦ Ναοῦ, ἀναζητοῦντες «χειμαδιά» διὰ τὰ ποίμνιά των. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἥλθε καὶ ἡ οἰκογένεια τοῦ Νικολάου Ἀργυροπούλου ἐκ τῆς Μπολέτας ἡ Μάκρης Τριπόλεως, ἀποτελούμενη ἐκ τῆς συζύγου του Ἀναστασίας καὶ ἐκ τριῶν ἀρρένων τέκνων καὶ κατεσκεύασαν μίαν πρόχειρον κατοικίαν ἐπὶ τοῦ λόφου, βορείως τοῦ παλαιοῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας, δι' αὐτούς καὶ τὰ ποίμνιά των. Ἡ σύνυγός του Ἀναστασία ἦτο πολὺ εὔσεβὴς καὶ ὑποδειγματικὴ μητέρα. Ἐναὶ ἀπόγευμα ἡ Ἀναστασία μαζὶ μὲ τὸν μικρότερον γιόν της τὸν Δῆμον, δστις εὐρίσκεται σήμερον ἐν τῷ, ἐπῆγε εἰς τὸ «βουναλάκι» ὃπου ἦτο ἄλλοτε κτισμένος ὁ Ναὸς διὰ νὰ κόψῃ ξύλα. Οὐδεὶς πᾶντας νὰ φαντασθῇ ποτέ, καὶ περισσότερο ἡ πλικίας 32 ἐτῶν Ἀναστασία, ὅτι κάτωθεν τῶν χωμάτων καὶ κάτωθεν τῶν θάρνων εὐρίσκετο θαμμένη ἡ εἰκὼν τῆς Παναγίας. Ἀφοῦ δοιπόν ἔκοψε τὰ ξύλα καὶ ἤτοιμασε τὴν «ζαλιά της καὶ τὴν ἔδεσεν εἰς τοὺς ὕμους της, ματαίως προσεπάθησε νὰ σπκωθῇ, ἀν καὶ τὴν ἐβοήθησεν ὁ νιός της Δῆμος. Κάποια δύναμις τὴν ἐκρατοῦσεν ἐκεῖ δεμένην μὲ τὸ φορτίον της. Προσεπάθησεν πάλιν, ἐπέταξεν μακρὰν μερικὰ ξύλα, ἀλλὰ οὐδὲν ἀποτέλεσμα. Κουρασμένη, στενοχωρημένη, καὶ γεμάτη ἀπορίαν, ἔλυσε τὴν «ζαλιά» ἀπὸ τοὺς ὕμους της, ἐβγαλε τὸ σχοινὶ τῆς «ζαλιᾶς». Τὸ συμβάν διηγήθη εἰς τὸν ἄνδρα της καὶ τοὺς γείτονας, ἀλλὰ οὐδεὶς τὴν ἐπίστευε, πολλοὶ δὲ τὴν περιεγέλασαν.

Ἐπέρασαν ὄκτω ὥμεραι ἀπὸ τότε, ὥμεραι ἀγωνίας καὶ στενοχωρίας. Ὁ ὄποιος τῆς Ἀναστασίας καὶ ἡ διάθεσις τῆς ψυχῆς της εἶχον μίαν ἄρρωστον ἐκδῆλωσιν. Τὴν ὄγδοην ὥμεραν εὑρέθη εἰς τὸν ἴδιον ως ἄνω τόπον, προκειμένου νὰ συλλέξῃ χόρτα μαζὶ μὲ ἓνα κορίτσι τῆς γειτνιᾶς της.

Εἰς μίαν στιγμὴν ἀκούει μίαν γυναικεῖαν φωνὴν, ἡ ὁποία ἐφαίνετο ως νὰ ἐβγαινει κάτω ἀπὸ τὰ πόδια της καὶ τῆς εἴπε: Διῶξε τὸ κορίτσι καὶ κάθισε εἰς τὸν ζαλιάν σου, ἔχω κάτι νὰ σοῦ πῶ. Ἡ φωνὴ αὐτὴ ἐτρόμαξε τὴν Ἀναστασίαν καὶ φοβισμένη ἐπῆρε τὴν κορασίδα ἀπὸ τὸ κέρι καὶ ἔψυγε σκεδὸν τρέχουσα πρὸς τὸ σπίτι της. Φθάσασα εἰς τὸ σπίτι αὐτῆς καὶ ἐνῷ ἤτοιμάζετο νὰ πιάσῃ τὸ «μάνταλο» τῆς πόρτας, βλέπει τρία φίδια νὰ κρέμωνται ἀπ' αὐτό. Ὁπισθοδρόμησεν, ἔκαμε τὸν σταυρὸν της, καὶ ἐπρόφερε τὴν λέξιν «Παναγία μου! Μὲ τὴν προφορὰ τῆς λέξεως καὶ τὴν ἐπίκλησιν τῆς Παναγίας τὰ φίδια ἐξηφανίσθησαν. Ύστερα ἀπὸ τὰ γεγονότα αὐτὰ δὲν ἔμεινεν εἰς αὐτὴν οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ἐπρόκειτο περὶ θαυμάτων. Συγκεκινημένη ἤνοιξε τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ της, ἐνῷ μέσα εἰς τὴν ψυχήν της ὑπῆρχον ἀλλοπλοσυγκρουόμενα συναισθήματα χαρᾶς καὶ ἀπορίας, ἐντροπῆς καὶ θλίψεως διὰ τὴν δειλίαν της. Ἐπειτα ἀπεφάσισε νὰ καλέσῃ ὅλην τὴν γειτονιὰν διὰ νὰ εἴπῃ τὰ περιστατικά. Πάλιν ὅμως φόβος τὴν ἐκρατοῦσε, σκεπτομένην ὅτι δὲν θὰ τὴν πιστεύουν ὅσοι τὴν ἀκούσουν. Αἱ ὥμεραι τῆς Ἀναστασίας περνοῦσαν μὲ ψυκικὴν συγκίνησιν. Διέξοδον εὑρισκεν εἰς τὴν προσευ-

χπν. Ήμέραν καὶ νύκτα προσπύχετο καὶ ςπτοῦσε ἀπὸ τὴν Παναγίαν, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καλῆς ψυχῆς της, νὰ ἥρεμήσῃ ὁ ἐσωτερικός της κόσμος.

Εἶχον παρέλθη ἀρκεταὶ ὑμέραι καὶ ὁ ψυχικὸς κόσμος τῆς Ἀναστασίας ἔξακολουθοῦσε νὰ εἴναι ἀνάστατος. Ἡ γὺλυκεῖα ἐκείνη φωνὴ ἀντηχοῦσε υυχθημερὸν εἰς τὰ ὕδατα της καὶ τὴν ἐβύθιζεν εἰς σκέψεις. Ἐνα Σαββατόβραδο κουρασμένη ἀπὸ τὴν ἐργασία καὶ ψυχικῶς ἔξουθενωμένη ἀπὸ τὰς σκέψεις καὶ μετὰ ἀπὸ μακρὰν προσευχὴν, ἔπεσεν ἵνα κοιμηθῇ. Ὁ ἄνδρας τῆς ἔλειπε εἰς τὴν πόλιν, θὰ ἥρχετο δὲ τὴν ἐπομένην. Δυσκόλως ἔκοιμήθη ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἡ Ἀναστασία. Κατὰ τὰ ξημερώματα κι ἐνῷ ἔκοιμάτο πόσυχως, παρουσιάζεται ἐμπρός της εἰς δύνειρον μία γυναικα μεγαλοπρεπής καὶ ἀπαστράπτουσα. Ὁλοφάνερα διεκρίνετο ὁ φωτοστέφανός της καὶ ἡ λαμπρότης της. Ἡ δύφις της ἦτο αὐστηρά, ἡ φωνὴ καὶ ἡ ἔκφρασίς της ἐπιτακτικαὶ: «Διατί Ἀναστασία – λέγει – δὲν ὑπήκουσες καὶ ἀδιαφόρουσες εἰς τὰς κλήσεις μου, τὰς ὁποίας πρὸ ὀλίγων ὥμερῶν σοῦ ἔκαμε εἰς τὸν λόφον;» Ἡ Ἀναστασία εἰς τὸ ἄκουσμα τῶν ἐλέγχων αὐτῶν ταράσσεται πονεῖ ψυχικῶς καὶ ξυννᾶ τρομαγμένη. Ρίπτει μία ματιὰ εἰς τὰ τρία τέκνα της καὶ βλέπει ὅτι ἔκοιμῶντο ἕσυχα, ὡς ἐὰν τίποτε νὰ μὴ συνέβαινε. Θέτει τὰ χέρια της εἰς τὸ πρόσωπόν της, σπικώνεται καὶ κάθεται εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κρεββατιοῦ της. «Οταν ἐκοίταξε πρὸς τὸ μέρος ἀπὸ ὅπου ἕκουσε τὴν φωνήν, βλέπει ὄλόσωμον πρόσωπον πρὸς πρόσωπον τὴν Παναγίαν, μίαν γυναικα ἀγγελόμορφον, ἐνῷ ὄλόκληρον τὸ πτωχικὸν δωμάτιο της ἔλαμπε καὶ ἐμοσχοβιοῦσε. Μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἐρωτᾷ ἡ Ἀναστασία: «Ποία εἶσαι ἐσύ, ἀρχόντισσά μου;» Τότε ἡ ἀγγελόμορφος αὐτὴ γυναικα, δηλαδὴ ἡ Παναγία, ἀλλάσσει δύφιν, τὸ αὐστηρὸν πρόσωπό της, γὺλυκαίνει καὶ ἀπαντᾶ εἰς τὴν τρομαγμένην Ἀναστασίαν: «Ἐγὼ εἰμαι! Εὐαγγελίζου γῆ χαρὰν μεγάλην.» Ἡ Ἀναστασία μὲ φωνὴ τώρα χαρούμενην ἀπαντᾷ: «Ἡ Παναγία!» Ἐνῷ ἀκόμη παρεκάλει ἡ Ἀναστασία καὶ προσπύχετο, τὴν διέκοψεν ἡ Παναγία καὶ μὲ φωνὴν γὺλυκεῖαν τῆς λέγει: «Σὲ διάλεξα ὡς τὴν καλυτέραν καὶ πλέον εὔσεβη γυνᾶκα τοῦ τόπου. Θὰ μεταβῆς εἰς τὴν Ἰκλαιναν καὶ θὰ εὕρης τὸν ιερέα Ἀριστομένην Νικολόπουλον καὶ νὰ τῷ εἴπης νὰ συγκεντρώσῃ τοὺς Σγραππαίους καὶ νὰ ἔλθουν νὰ ἐκθάψουν τὴν εἰκόνα μου, ἡ ὁποία εύρισκεται πλησίον τῆς «ζαλιᾶς» σου, ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι λόφου καὶ κάτωθιν τῆς ξυλοκερατέας». Μὲ τὰ τελευταία αὐτὰ λόγια ἡ Παναγία ἔξιφανίσθη. Ἡ Ἀναστασία ἐσπκώθη ἀμέσως ἀπὸ τὸ κρεββάτι της καὶ ἀφοῦ ἱτοίμασε προσφάγιον διὰ τὰ παιδιά της ἐξεκίνησε, παρὰ τὴν ραγδαίαν βροχήν, νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν τῆς Παναγίας Παρθένου. «Ω τοῦ θαύματος ὅμως! Παρ’ ὅτι ἐπιπτε καταρρακτώδης βροχὴ ἐφαίνετο ὡς νὰ μὴν ἐβρέχετο. Τὸ λάλημα τοῦ πρώτου πετεινοῦ τὴν εὔρεν εἰς τὴν Σγράππαν. Πολὺ πρωΐ καὶ πρὶν ἀκόμη ὁ ιερεὺς Ἀριστομένης Νικολόπουλος σημάνη τὸ σημαντρὸν τῆς Ἐκκλησίας διὰ νὰ καλέσῃ τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Ἰκλαίνης εἰς προσευχὴν, ἡ Ἀναστασία φθάνει εἰς τὸ σπίτι του καὶ τοῦ διηγεῖται τὰ συμβάντα. Ο ιερεὺς κατ’ ἀρχὰς

δὲν ἐπίστευσε τίποτε. «Ἀν δὲν κάμρς αὐτὸ ποὺ λέγω καὶ ποὺ ή Παναγία διέταξε θὰ πάθης τρία κακά» τοῦ εἶπεν ή Ἀναστασία καὶ ἔφυγεν. Ὁ ιερεὺς ἐπῆγεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μὲ ἀνάμικτα εἰς τὴν ψυχήν του συναισθήματα πίστεως καὶ δυσπιστίας. Ὄταν λοιπὸν ἐκτυπώσε τὴν καρπάνα καὶ πρὶν ἀκόμη ἀρχίσῃ τὴν Ἀκολουθίαν, πληροφορεῖται ὅτι τὸ παιδί του ἐπεσεν ἀπὸ τὸν ἑξώστην τοῦ σπιτιοῦ του. Ἐνῷ δὲ ἔτρεχε πρὸς τὸ σπίτι του, μία προστρέχουσα γειτόνισσα τὸν πληροφορεῖ ὅτι ή πρεσβυτέρα του ἐπεσεν ἀπὸ τὴ σκάλα. Ἐνεθυμόθη τότε τὰ λόγια τῆς Ἀναστασίας καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολή της. Μετὰ ταῦτα, ἵππευσε τὸ ἄλογόν του καὶ καθ' ὅδὸν ἐσκέφθη νὰ ἀναβάλῃ δι' αὔριον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολὴν τῆς Ἀναστασίας.

Ἐπέρασε ἀπὸ τὴν Σγράππαν μὲ τὴν σκέψιν αὐτῆν. Ἀλλὰ ὅταν ἐπροκώρησεν 100 περίπου μέτρα ἀπὸ τὴν θέσιν, τὴν ὁποία τοῦ εἶκε ὑποδεῖξει ή Ἀναστασία καὶ ὅπου σύμερον εύρισκεται ὁ Ναὸς τῆς Παναγίας, τὸ ἄλογόν του ἐπεσε νεκρόν. Μετενόπε τότε διὰ τὰς σκέψεις του καὶ τὴν ἀμφιβολίαν του καὶ περὸς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Σγράππαν. Συνεκέντρωσε τοὺς κατοίκους, διωργάνωσε συνεργεῖον καὶ ἔξεκίνησαν διὰ τὴν ὑποδειχθεῖσαν τοποθεσίαν. Ἐσκαφαν ὅλον σκεδὸν τὸν λόφον ἐπὶ ὀλόκληρον τὴν ὑμέραν καὶ παρὰ τὸν ἐνθουσιασμόν των εἰς τὴν ἀρχήν, ἥρχισαν νὰ ἀπογοπτεύονται καὶ ἐνῷ ἐπλοπίσαν ἡ δύσις τοῦ ἄνθρωπου ἀπεφάσισαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ ἔργον τῆς εύρεσεως τῆς εἰκόνος τῆς Παναγίας. Τὴν στιγμὴν δικαίωσε αὐτὴν ή Ἀναστασία, μὲ παρακλήσεις, μὲ προτροπάς, μὲ δάκρυα καὶ μὲ προσευχὰς τοὺς παρώτρυνε νὰ συνεχίσουν τὸ ἔργο των. Ἡ δψις καὶ τὰ λόγια αὐτῆς δυναμώνουν τοὺς σκαπανεῖς καὶ ἀποφασίζουν, ἔστω καὶ ἄν βραδύνουν καὶ τοὺς εῦρη ἡ νύκτα ἐκεῖ, νὰ συνεχίσουν τὸ ἔργο των. Μὲ τὴν παρουσίαν τῆς Ἀναστασίας μία δύναμις τοὺς ἐνδυναμώνει καὶ τοὺς κρατᾶ ἀφωσιωμένους εἰς τὸ ιερὸν ἔργον των.

Ἐνῷ ὁ ἄνθρωπος εἶκε κρυφθῆ ὅπισθεν τῆς Σφακτηρίας καὶ ἥρχισεν ή νύκτα, ἔνας χωρικός ἀκούει νὰ κάμρη ή «τσάπα» του ἔνα ὑπόκωφον κρότον. Ἀντελπίθη ὅτι ἀντικείμενόν τι ἦτο ἐκεῖ καὶ ρίγος ιερὸν τὸν κατέλαβε. Σκύπτει εὐλαβῶς, μετακομίζει τὰ χώματα καὶ συγκεκινημένος μέχρι δακρύων βλέπει μὲ μεγάλην ἔκπληξιν τὴν ιερὰν εἰκόνα τῆς Παναγίας! Ἡ εὐλογημένη ἐκείνη ὑμέρα τῆς εύρεσεως ἦτο ή 23η Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1892, ὑμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἐορτάζεται ή ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Ἀπαντες οἱ παρευρέθέντες μὲ μεγάλην εὐλάβειαν ἡσπάσθησαν τὴν ἀγίαν εἰκόνα. Ἡ ἀνερευνθεῖσα εἰκὼν εἶναι ή προαναφερθεῖσα εἰκὼν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἷτις κατεχωρήθη εἰς τὰ ἐρείπια τοῦ Ναοῦ ἐν ἔτει 1880, καὶ ἔχει ἐνθύμησιν: «1835 ΠΑΡΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ». Ἀστραπαίως διεδόθη ή εὐχάριστος πληροφορία τῆς εύρεσεως τῆς εἰκόνας εἰς ὅλην τὴν περιοχήν, καὶ πλήθη εὐσεβῶν Χριστιανῶν συνεκεντρώθησαν διὰ νὰ τὴν προσκυνήσουν. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ή Ἀναστασία περιῆλθεν ὅλα τὰ χωρία τῆς περιοχῆς καὶ μὲ ἐράνους, προσφορᾶς καὶ δωρεᾶς,

έκτισε τὸ πρῶτον μικρὸν Ναὸν τῆς Παναγίας, δόσις, παρερχομένου τοῦ χρόνου, ἐτελειοποιεῖτο ἐπεκτεινόμενος κατὰ τὰς διαστάσεις αὐτοῦ.

Ἡ θαυμαστῶς, τῇ ὑποδείξει τῆς Παναγίας, εὑρεθεῖσα εἰκὼν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, τιμᾶται πανηγυρικῶς τῇ Παρασκευῇ τῆς Διακαινοσίμου διὰ τριπέρου πανηγύρεως, ὡς ἐπίσης καὶ τῇ 23ῃ Αὔγουστου ἑκάστου, ἔτους, εἰς μνήμην τῆς εὑρέσεως αὐτῆς.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΥΡΕΣΙΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ

Η ΟΝΕΙΡΕΥΘΕΙΣΑ τὴν i. εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Σγράππας Ἀναστασία, τὸ γένος Δημητρίου Ἀλεξοπούλου, ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1860 εἰς Θάνα Τριπόλεως. Εἰς πλικίαν 17 ἐτῶν, ἦτοι κατὰ τὸ ἔτος 1877, ἥλθεν εἰς γάμου κοινωνίαν μετὰ τοῦ Νικολάου Γ. Ἀργυροπούλου εἰς τὸ χωρίον Μάκρη (ἄλλοτε Μπολέτα) Τριπόλεως καὶ ἀπέκτησεν ἐκ τοῦ γάμου αὐτῆς 3 τέκνα: Τὸν Κωνσταντίνον, τὸν Δημήτριον καὶ τὸν Δῆμον, δόσις τῇ εἰσέτι. Ὡς προανεφέρθη, κατὰ τὸ ἔτος 1892, ἦτοι εἰς πλικίαν 32 ἐτῶν, ἡ Ἀναστασία ἀνεῦρε, κατόπιν ἐνυπνίου, τὴν ιεράν εἰκόνα. Αἱ ἀσχολίαι αὐτῆς ἦσαν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὰ οἰκιακά, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἡ φύλαξις τοῦ αἰγοποιμνίου. Μετὰ τὸν γάμον αὐτῆς, καθ' ἔκαστον ἔτος παρεκείμαζε μετὰ τοῦ ποιμνίου τῆς πλησίον τῆς Σγράππας, ὡς συμβαίνει μέχρι σήμερον μὲν ποιμένας προβάτων καὶ αἰγῶν, κατερχομένους μετὰ τῶν ποιμνίων αὐτῶν ἐκ τῆς ὁρεινῆς Ἀρκαδίας εἰς τὴν πεδινὴν Μεσσηνίαν. Ωσαύτως ἥσχολεῖτο καὶ μὲ τὴν κοπὴν ξύλων καὶ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν εἰς τὸν Πύλον πρὸς πώλησιν. Ἡ Ἀναστασία N. Ἀργυροπούλου ἀπεβίωσε τὸν Ιανουάριον τοῦ 1951 ἐν Μάκρη Τριπόλεως εἰς πλικίαν 91 ἐτῶν. Τὰ δόστα αὐτῆς μετακομίσθηκαν εἰς τὴν Σγράππαν.

Μετὰ τὴν εὑρεσιν τῆς ιερᾶς εἰκόνος καὶ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ὑπάρχοντος εἰς τὸν τόπον τῆς εύρέσως Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἐκτίσθησαν κελλία τινα πέριξ τοῦ Ναοῦ πρὸς διανυκτέρευσιν τῶν προσκυνητῶν κατὰ τὰς πανηγύρεις τοῦ Ναοῦ καὶ γενικῶς κατὰ τὰς μεταβάσεις αὐτῶν πρὸς τέλεσιν ιερῶν Λειτουργιῶν. Τὰ κελλία ἐκτίσθησαν διὰ συνεισφορᾶς τοῦ προσκυνήματος καὶ κυρίως διὰ συνεισφορῶν Χριστιανῶν ἐκ Τριπόλεως εἰς ἐκδόλωσιν σεβασμοῦ πρὸς τὴν ιερὰν εἰκόνα, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ δεσμοῦ μεταξὺ Τριπόλεως καὶ Σγράππας ἔνεκα τῆς ἐκ τῆς Ἀρκαδίας καταγωγῆς τῆς Ἀναστασίας N. Ἀργυροπούλου. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα ἀπὸ τῆς εὑρέσεως τῆς ιερᾶς εἰκόνος (1892) μέχρι τοῦ θανάτου τῆς Ἀναστασίας (1951), κυρίως οἱ ἐκ τῆς Τριπόλεως Χριστιανοὶ ἀνήγειρον τὰ μέχρι σήμερον ὑπάρχοντα κελλία πρὸς ἀνατολὰς καὶ βορείως τοῦ ιεροῦ Ναοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ περιτείχισμα τὸ ὄποῖον περικλείει τὴν αὐλὴν τοῦ ιεροῦ Ναοῦ. Μέχρι τέλους τοῦ βίου αὐτῆς ἡ Ἀναστασία, ὅμοῦ μετὰ τῶν ἐκ Τριπόλεως καὶ ἄλλων περιοίκων αὐτῆς Χριστιανῶν, ἐκειρίζοντο κατά τρόπον τὰ ὀλίγα οἰκονομικὰ τοῦ μικροῦ προσκυνήματος καὶ ἐξ αὐτῶν συνεπήρουν τὰ κτίρια τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν κελλίων.

Μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς, μία ὄμας Χριστιανῶν ἐκ Τριπόλεως, γνω-

στῶν τῆς Ἀναστασίας, εὐλαβουμένων τὸ προσκύνημα τῆς Παναγίας τῆς Σγράππας, συνεχίζει τὸ ἔργον τῆς ὄλοκληρώσεως τῶν κελλίων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιθυμίας τῆς Ἀναστασίας νὰ ἐνδιαφέρονται διὰ τὸ προσκύνημα. Οἱ Χριστιανοὶ αὐτοὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους μέχρι τοῦ ἔτους 1966 ἀνήγειρον δι' ἑράνου διώροφον κτίριον κελλίων (ξενών) πρὸς νότον τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, καὶ ἀντικατέστησαν τὸ παλαιὸν ξύλινον τέμπλον τοῦ Ναοῦ διὰ κτιστοῦ τοιούτου.

‘Απὸ τοῦ Μαΐου τοῦ 1966 μέχρι σήμερον ἄλλη ὅμας ἐκ Τριπόλεως διὰ συνεισφορῶν αὐτῶν καὶ ἄλλων Χριστιανῶν ἐξ Ἀρκαδίας, ἀνοικοδομεῖ ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὸ διώροφον κτίριον τῶν κελλίων (ξενών) πρὸς νότον τοῦ Ναοῦ, ἔτερον ώσαύτως διώροφον ξενῶνα. Τὸ κτίριον τοῦτο ἐθεμελιώθη τῇ 11η Ἰουνίου τοῦ 1967 ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου (Θέμελη), ἐπὶ Ἐφημερίου Νικολάου Μπαλοδῆμα, παρουσίᾳ τῶν ἐκ Τριπόλεως προσκυνητῶν καὶ δωρητῶν, ὁμιλόσαντος καταλλήλως ἐπὶ θεμελιώσει καὶ εὐχαριστήσαντος τοὺς εὐσεβεῖς δωρητάς. Ἐπικεφαλῆς τῶν ἐκ Τριπόλεως Χριστιανῶν αὐτῶν εἶναι ὁ ἀείμηντος Βασίλειος Θεοδωρόπουλος. Αἱ ἐργασίαι ὀλοκλήρωσεως τοῦ κτιρίου συνεχίζονται εἰσέτι. Κατὰ τὰς δύο φορὰς τοῦ ἔτους (τῇ Παρασκευῇ τῆς Διακαινοπίμου καὶ τῇ 23ῃ Αὐγούστου) τελούμενας πανηγύρεις τοῦ προσκυνήματος – λέγεται προσκύνημα ἔνεκα τῆς εύρεσεως τῆς ἴ. εἰκόνος – προσέρχονται Χριστιανοὶ ἐκ τῶν νομῶν τῆς Μεσσηνίας, καὶ ἐκ τῆς Ἀρκαδίας. Κατ’ αὐτὰς τὰς πανηγύρεις τελεῖται ‘Εσπερινὸς μετ’ Ἀρτοκλασίας καὶ θείου κπρύγματος, τὴν δὲ πρωΐαν ὁ ‘Ορθρος μετὰ πανηγυρικῆς θείας Λειτουργίας καὶ θείου κπρύγματος. Ἐνίστε αἱ ώς ἄνω πανηγυρικαὶ Ἀκολουθίαι τελοῦνται προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου (Θέμελη), ἰδιαιτέρως εὐλαβουμένου καὶ τὸ ἱερὸν τοῦτο προσκύνημα τῆς θεοσώστου Μητροπόλεως αὐτοῦ.

‘Ο Σεβ. Μητροπολίτης, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸ προσκύνημα καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν παραδόσεως τοῦ Χρονικοῦ τῆς εύρέσεως εἰς τὸν Ἰστορίαν τῆς Ἑκκλησίας τῆς Μεσσηνίας καὶ διὰ σκοποὺς ψυχωφελεῖς, ἐκδόσεις διὰ πρώτην φορὰν τὸ παρὸν Χρονικὸν τῆς εύρέσεως τῆς ἴ. εἰκόνος τῆς «Παναγίας Σγράππας», ως ἀναγράφεται εἰς τὸν Πρόλογον αὐτοῦ. ‘Ἐκ σεβασμοῦ ώσαύτως ἐποίσε ‘Απολυτίκιον, Κοντάκιον καὶ Μεγαλυνάριον διὰ τὴν εῦρεσιν τῆς εἰκόνος, διὰ νὰ φάλωνται εἰς τὸν Ναὸν τοῦ προσκυνήματος. ‘Ἐν τέλει σημειωτέον, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1963 ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Τεύχος Α’, ἀριθμὸς φύλλου 43 τῆς 6ης Ἀπριλίου) τὸ ὑπ’ ἀριθμὸν 197 Βασιλικὸν Διάταγμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου ὁ ἱερὸς Ναὸς τῆς Παναγίας Σγράππας, τὸ λεγόμενον προσκύνημα τῆς Παναγίας Σγράππας, κείμενος μεταξὺ Γιαλόβης καὶ Ἐλαιοφύτου (Σγράππας), κείμενος μεταξὺ Γιαλόβης καὶ Ἐλαιοφύτου (Σγράππας), ἀποτελεῖ ἐνοριακὸν Ναόν. Εἰς τὸ Β.Δ. ἀναγράγονται ταῦτα: «‘Ιδρύονται οἱ κάτωθι ἐνοριακοὶ Ναοί... β) τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Ἐλαιοφύτου (Σγράππας) τοῦ χωρίου Ἐλαιοφύτου καὶ συνοικισμοῦ Γιαλόβης τοῦ Δήμου Πύλου τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας...».